

DEBATT:

I anledning den pågående diskusjon om utlendinger og vern av mineralforekomster.

Jeg vil gjerne innledningsvis si at jeg oppfatter uttrykket «utlendinger» i denne forbindelse som folk som ikke er bosatt i Norge, for om en norsk mineralhandler åpner filial i utlandet eller flytter dit og henter stein i Norge etter samme mønster som er beskrevet i denne diskusjon, må han vel også «svarteliste»?

Etter min mening er forslaget belempret med en del ulemper.

1. Dets gjennomføring vil antagelig ikke ha noen merkbar virkning. Denne slutning drar jeg fordi jeg mener at mineralrøveriet har foregått i mange år før noen av våre foreninger ble startet, og jeg er ikke kjent med at noen medlemmer i våre foreninger hører hjemme i gruppen «røvere» selv om der finnes kommersielle interesser «både her og der». Kommersiell interesse er ikke nødvendigvis ødeleggende, her tillater jeg meg å låne Knut Eldjarns argument og si at riktig dirigert kan den kommersielt interesserte like så vel som a natørsamleren være med på å skape verdier som kanskje ellers aldri ville bli nyttiggjorte.

Er det noen som tror at mineralforekomster ville være bedre beskyttet hvis vi begrenset vårt medlems-tall? Jeg er hverken matematiker eller statistiker, men jeg har en følelse av at det er noe som halter her.

2. Det er vel egentlig diskriminering hvis man avviser en som søker medlemskap p. g. a. nasjonalitet. I våre vedtekter er fødselssted og hudfarge i hvert fall ikke nevnt.

3. Formuleringen i forrige nummer av NAGS-Nytt var uheldig, det ble av mange oppfattet slik at det var ment alle utlendinger, altså også de som er bosatt her i landet. Dette virker heller pinlig på de av våre medlemmer som ikke er norske statsborgere,

og kanskje også på de fleste andre. Min personlige oppfatning av forslaget som løsning på problemet, er at det er negativt i sin innstilling og med små eller ingen sjanser til å tjene sin påståtte hensikt. Er ikke kommunikasjon mellom de berørte parter en grunnleggende betingelse for å komme frem til en løsning i en slik sak?

Det finnes vel ingen lov som dekker dette området? I sommer var det uttalt i en av Oslo-avisene at en lensmann som hadde fått en stein-tyveri-anmeldelse hadde oversendt saken til sin overordnede for å få en uttalelse om «Stein» i det hele tatt er verdi.

Jeg tror vi må skaffe midler til skikkelig organisert kampanje så folk oppdager hva som foregår. Deretter eller parallelt må vi få politikernes interessert så de kan skape en lovmessig basis for beskyttelse av verdiene. Oljepolitikken er jo et godt eksempel på politikernes vilje og evne, bare de vet hva det dreier seg om.

Det kunne kanskje være noe for NAGS å ta kontakt med faggeologene og finne ut om vi kan gjøre noe positivt for å støtte opp om de meldinger som man sikkert derfra har sendt de respektive departementer. Førstekonservator Dons har jo ved flere anledninger påpekt disse problemer i dagspressen. Kan vi organisere tiltak som skaffer spalteplass rundt i landet med relevante kommentarer, ville det være en begynnelse. Det er muligens også en idé for NAGS å samle alle artikler man kan komme over og forsøke på de som er villedende. I sommer var det f. eks. en journalist som skrev i begeistrede vendinger om noen kjekke utlendinger (selvfølgelig) som sendte mye stein hjem, men de sølte ikke i naturen slik som vi gjør, så det var O. K. Et leserbrev kunne kanskje vært til nytte der.

En annen sak er om vi skulle skjerpe på opptagelsesvilkårene generelt, og kanskje innføre et kvalifisert medlemskap i tillegg til det vanlige. Dette kunne gjøres avhengig av en viss tids vanlig medlemskap og gjennomgåelse av bestemte kurs og gir minimumskjennskap til mineralsamling så vel som mineralvern.

Carl Lang, O.G.